

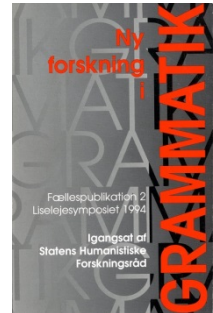
Ny Forskning i Grammatik

Titel: Konstituentrækkefølge i engelsk

Forfatter: Niels Davidsen-Nielsen

Kilde: P. Durst-Andersen og J. Nørgård-Sørensen (red.).
Ny Forskning i Grammatik 2, 1995, s. 26-40

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nfg/issue/archive>

© Forfatterne og Odense Universitetsforlag 1995

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af *Ny Forskning i Grammatik* (1993-2012) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Konstituentrækkefølge i engelsk

Niels Davidsen-Nielsen
Engelskprojektet

1. Hovedfunktioner

I engelsk har konstituentrækkefølge tre hovedfunktioner:

- a) at signalere syntaktiske funktioner og derigennem semantiske roller;
- b) at give oplysning om den talehandling en ytring udfører;
- c) at signalere informationsstruktur.

Den første hovedfunktion kan illustreres med eksemplet *England gave Sweden Norway*. Her identificeres subjektet, objektet og det indirekte objekt samt rollerne agent, recipient, mål udelukkende ved konstituentrækkefølge. Hvis vi bytter om på de tre substantiver på enhver af de seks mulige måder og bevarer prædikatoren i position 2, ændrer dette ikke ved placeringen af subjektet, objektet og det indirekte objekt. Subjektet er stadig konstituenten i første position, objektet konstituenten i sidste position og det indirekte objekt konstituenten i næstsidste position. Blandt adskillige samarbejdende principper for konstituentrækkefølge i engelsk finder vi principper om *funktionel stabilitet*. Ifølge dette placeres konstituenten med samme funktionelle specifikation som regel i samme position (se Simon C. Dik, *The Theory of Functional Grammar. Part 1: The Structure of the Clause*. Functional Grammar Series 9. Foris Publications: Dordrecht, 1989). Vi kan derfor tale om en karakteristisk subjekt-position, en karakteristisk objekt-position, osv.

Den anden hovedfunktion - at give oplysning om en ytrings illokutionære værdi - kan illustreres med følgende eksempler:

S P O	We must learn grammar.	assertion
P- S -P O	Must we learn grammar?	spørgsmål (ja-nej)
O P- S -P	What must we learn?	spørgsmål (WH)
O S P	What we must learn!	udbrud
P O	Learn grammar.	direktiv

Selv om der langt fra er nogen nødvendig forbindelse mellem illokutionær værdi og sætningstype, er associationen mellem form og funktion stærk nok til at formen kan tjene som et generelt signal om funktion. Når vi fx bruger en interrogativ sætning, kan den sædvanligvis fortolkes som et signal om den illokutionære værdi 'spørgsmål', hvad enten objektet står først eller sidst. Endvidere vil rækkefølgen O S P styre modtageren mod den illokutionære værdi af en ytring som 'udbrud'. Og så fremdeles. Ifølge Dik lader alle sprog til at have bestemte sætningsstrukturer for assertioner, spørgsmål og direktiver, dvs. til at have deklarativer, interrogative og imperativiske sætningsstrukturer. Endvidere har mange sprog - herunder engelsk - en særlig sætningsstruktur for udbrud, dvs. eksklamatoriske sætninger.

Den tredje hovedfunktion - at signalere informationsstruktur - kan illustreres med følgende eksempler:

- (1) On the table he put the book. A S P O
- (2) That story I will tell you another time. O S P O A
- (3) Chris Waddle his name is. C S P
- (4) It worries me that the children have not returned yet.
Sp P O Sr
- (5) The court pronounced not guilty the woman who had been charged with the murder. S P Co O
- (6) She placed on the topmost shelf her entire collection of grammar books. S P A O

Konstituentrækkefølge tjener her til at *fremhæve* en del af budskabet. Taleren kan placere en konstituent i en atypisk position og derved gøre den særlig prominent. I (1), (2) og (3) gøres dette ved at *fremrykke* den. Fremhævelse ved hjælp af fremrykning - *tematisering* - er særlig almindelig hvis taleren derved samtidig etablerer direkte *forbindelse til en forudgående del* af en samtale eller af sit eget budskab. En konstituents position er altså ikke blot afhængig af faktorer inden for den sætning den forekommer i, men også i høj grad af relationen mellem denne konstituent og en forudgående tekst. Eksempler:

- (7) A. What do you see?
 B. *That* I will tell you another time.
- (8) Lo's room contained an iron bed and one chair, over which he had thrown his black trousers and a shirt. *In a corner of the room* was a gas ring, a kettle and a single glass.

Den tekstforbindende funktion er ofte fremrykningens hovedårsag, således at fremrykning af en konstituent kun har en beskednen fremhævnings-effekt:

- (9) Lo's room contained an iron bed and one chair, over which he had thrown his black trousers and a shirt. *In the room* was also a gas ring, a kettle and a single glass.

Her er det den del af budskabet der er *givet*, eller kendt, der placeres forrest, mens den del der er ny og i centrum for lytterens kommunikative interesse står sidst. Tendensen til at placere ny og derfor særlig vigtig information sidst kaldes almindeligvis princippet om *endefokus*.

Eksemplerne (4), (5) og (6) illustrerer fremhævelse ved hjælp af *udsættelse (fokalisering)*. I (4) er subjektet flyttet fra sin normale plads til den finale for at fremhæve den del af budskabet som dets realisation dækker. Samtidig indsættes en substitutform i den forladte subjektsposition hvor den fungerer som foreløbigt subjekt, dvs. det egentlige subjekt ekstraheres. I både (5) og (6) er det et objekt der fremhæves ved hjælp af udsættelse. Udsættelse af sætningskonstituenten er særlig almindelig hvis de realiseres af lange og tunge strukturer. Ved siden af princippet om endefokus opererer et princip om *endevægt*, eller, i Diks terminologi, princippet om *stigende kompleksitet*.

Når vi taler om fremrykning og udsættelse og om inversion, er det med udgangspunkt i den konstituentrækkefølge vi sædvanligvis finder i deklarativer sætninger, dvs. den rækkefølge der er så almindelig at den kan betragtes som normen. I deklarativer sætninger finder vi i engelsk følgende syv mønstre:

S P	Nothing happened.
S P A	He squeezed between two motor-cars.
S P O	You must persuade her.
S P Cs	She proved surprisingly uncooperative.
S P Oi Od	You do me a very great honour.
S P O Co	He had knocked two opponents totally senseless.
S P O A	We must put some flesh on your bones.

I disse eksempler er der kun obligatoriske konstituenten, men i vores kapitel om konstituentrækkefølge diskuterer Carl Bache og jeg også optionelle adverbialer, som i engelsk er særdeles mobile, og som der kan være mange af i en sætning. For eksempel kan en sætning som *Jack left the room* forsynes med 10 optionelle adverbialer:

- (10) Well, to tell the truth, last Monday, without really meaning any harm, Jack curiously enough once again quietly left the room for a few minutes, without locking the door, in order to catch a glimpse of her.

2. Inversion

På sætningsniveau finder vi i engelsk inversion af subjekt og prædikator, af objekt og objektskomplement (eksempel (5)) og af objekt og adverbial (eksempel (6)). Som et eksempel på inversion på gruppeniveau kan anføres *He had no patience with problems hypothetical*, hvor rækkefølgen af hoved og dependent i den finale substantivgruppe er den modsatte af den normale. Lad mig begynde med den inversionstype der i nogle engelske grammatikker er den eneste der nævnes.

2.1. Subjekt-prædikator inversion

Forskellen mellem *fuld* og *partiel* inversion kan illustreres med følgende eksempler:

- (11) In rhyme and rhythm resides a certain magic power.
 (12) Only with difficulty would Lily persuade her to come into the sitting-room.

Partiel inversion bruges dels til at signalere illokutionær værdi, dels i forbindelse med særlige sætningsinitiale konstituentter. Hvad det første angår, er det primært talehandlingen *spørgsmål* der er inde i billedet. I interrogative ja-nej sætninger er der altid partiel inversion, og i interrogative WH-sætninger er der partiel inversion medmindre WH-ordet realiserer subjektet eller indgår i en konstruktion der realiserer subjektet.

En anden illokutionær værdi der kan signaleres ved hjælp af partiel inversion er *ønske*:

(13) (Please) may it have been instantly.

Endvidere kan man med partiel inversion signalere *betinget forpligtelse*. Eksempel (14) illustrerer en ytring der som helhed udtrykker en betinget forpligtelse:

(14) Should he do that, I will crucify him.

Brugen af inversion til at signalere ønske og betinget forpligtelse er forholdsvis sjælden. Almindeligvis bruger man *I wish* til det første og konjunktionerne IF og UNLESS til det andet.

Partiel inversion efter et *negativt* eller *restriktivt* element finder vi i eksempler som følgende:

(15) Under no circumstances must you leave the room.

(16) Never have I heard such nonsense.

(17) Only after a while did he notice that his mother was crying.

(18) Hardly a word did he utter.

Den initiale placering af det negative eller restriktive element har tydeligvis med informationsstruktur at gøre, for den er motiveret af et ønske om at fremhæve denne del af budskabet. Som det ses af et eksempel som (16), skaber man med fremrykningen ofte et *dobbelt fokus*: Det negative eller restriktive element fremhæves ved fremrykning, og et andet element (*such nonsense*) fremhæves ved hjælp af endefokus. Mens fremrykning af en konstituent til

initialposition har med informationsstruktur at gøre, kan inversionen af subjekt og prædikator ikke forklares således. Da den fremrykkede konstituent trækker prædikatoren med sig, kaldes denne type ombytning af subjekt og prædikator almindeligvis *attraktionsinversion*. Historisk afspejler den et sprogtrin hvor inversion efter ethvert fremrykket element var den almindelige regel. Attraktionsinversion finder vi også ved fremrykning af første del af SO- og SUCH-konstruktioner, fx i *So much did he eat that he was almost sick* og *Such an amount of food did he eat that he was almost sick*.

Hvis det negative ord i den fremrykkede konstituent ikke opererer på hele sætningen, men kun lokalt, er der ikke inversion:

(19) Not long ago my mother turned eighty.

At der her er tale om lokal negation fremgår af anvendelse af de kriterier der normalt bruges til at sondre mellem sætningsnegation og lokal negation. Efter et eksempel med lokal negation som (19) kan man tilføje et negativt påhængsspørgsmål (*didn't she?*), eller man kan tilføje en koordineret sætning der begynder med AND SO eller ender på TOO (*and so did my father/ and my father turned eighty too*). Endvidere kan man ikke tilføje en konstruktion der begynder med NOT EVEN. I eksempler med sætningsnegation som (15) og (16) kan man tilføje en NOT EVEN-konstruktion, og hvis man vil udvide med koordinerede sætninger, begynder disse med AND NEITHER eller slutter med EITHER (*Never have I heard such nonsense, not even from a drunk/ Never have I heard such nonsense, and neither has my wife/ Never have I heard such nonsense, and my wife hasn't either*).

Mens partiel inversion tjener til at signalere illokutionær værdi eller udløses mekanisk af en lille gruppe fremrykkede elementer, har *fuld inversion* at gøre med informationsstruktur. Mere specifikt tjener fuld inversion til at sikre at *princippet om stigende kompleksitet (endevægt) overholdes*. Dette ses illustreret i næste eksempel:

(20) In the middle of the room stood a vat of boiling water.

Hvis fremrykning af adverbialet ikke var ledsaget af inversion her, ville man forsynde sig groft mod princippet om endevægt: **In the middle of the room a vat of boiling water stood*. Kan en konstituent derimod fremrykkes uden at der skabes ubalance, er der ikke inversion:

- (21) On this occasion the young engineer capitulated without a struggle.

I engelsk - i modsætning til andre germanske sprog - er fremrykning af konstituenten normalt *u*ledsaget af inversion. De næste eksempler illustrerer fuld inversion i sætninger med fremrykkede konstituenten af forskellige typer:

- (22) At his side sat a black Alsatian dog. A P S (lige som (20))
 (23) Sandwiched between the Chinese restaurants was the Curry Mahal. P- A -P S
 (24) Strange indeed was her constant urge to tell everybody what she thought about them. C P S

Eksempel (23) illustrerer fuld inversion efter en fremrykket participiumsform. Ikke blot -ED participier, men også -ING participier kan fremrykkes: *Standing around in the shops were heavily bearded Jews in long gaberdine coats*. I denne eksempeltype er der dobbelt inversion: af subjekt og prædikator og af hjælpeverbum og hovedverbum.

Objekter fremrykkes sjældent i engelsk, og når det sker er der normalt ikke inversion: *That story I will tell you another time*. Men vi finder objektsfremrykning + inversion ved *anførelsessætninger*, hvor et udsagnsverbum i simpel præsens eller præteritum tager den anførte sætning som sit direkte objekt:

- (25) »Where did you hide him?« shouted the male voice.

Om der er inversion eller ej ved eksempler af denne type afhænger af *endevægt*. Hvis der er endevægt nok uden inversion, fx fordi anførelsessætningen indeholder et adverbial eller sit eget objekt,

er der ligefrem ordstilling (... *Lily informed him!* / ... *the driver announced cheerfully*). Hvis subjektet realiseres af et personligt pronomen, der er endnu lettere end udsagnsverbet, er der heller ikke inversion.

I almindeligt uformelt *talesprog* er fuld inversion ikke ret udbredt. I denne sprogtype finder vi det hovedsagelig i korte intransitive sætninger der begynder med stedsadverbialerne **HERE** eller **THERE**: *Here comes the bus!* / *There goes the last bus.*

Betingelserne hvorunder subjekt og prædikator inverteres i engelsk er sammenfattet i figur 1:

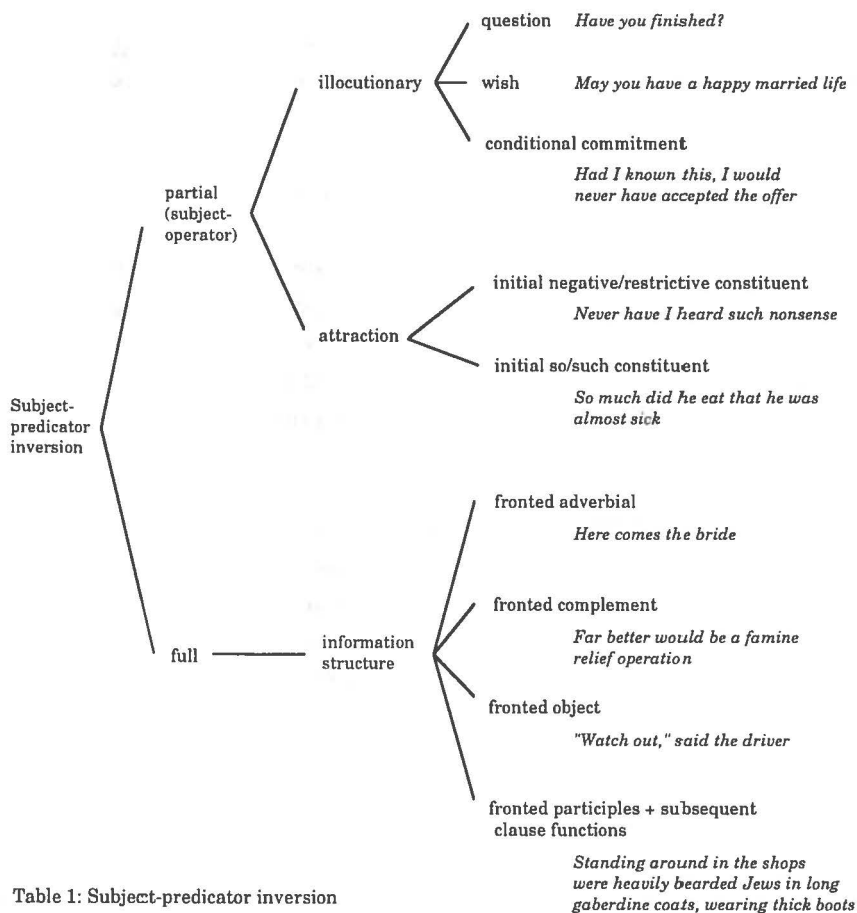

Table 1: Subject-predicator inversion

2.2. Inversion af andre sætningskonstituent

I eksempel (5) og (6) så vi at rækkefølgen objekt-objektskomplement og objekt-adverbial kan fraviges hvis objektet er særlig tungt, dvs. for at overholde princippet om *endevægt*. Derimod finder vi normalt ikke inversion af to objekter i ditransitive sætninger. Kun i de tilfælde hvor begge objekter realiseres af et personligt pronomen er der mulighed for inversion, og kun i britisk engelsk:

(26) Give it me. P Od Oi

Inversion kan her ikke skyldes princippet om endevægt, for begge objekter realiseres af et ganske let ord. En mulig forklaring er at den skyldes *endefokus*: Den størrelse IT refererer til er tydeligvis kendt, men den modtager ME refererer til kan være ny information. I den forbindelse kan det nævnes at mens IT er obligatorisk tryksvagt - både i *Give it me* og *Give me it* - så kan ME udtales med modsætningstryk når det står finalt.

I de tilfælde hvor reference til en recipient kræver en meget tung substantivgruppe, ville man med den normale rækkefølge S P Oi Od bryde princippet om endevægt. I sådanne tilfælde rekatégoriseres det indirekte objekt som en adverbial præpositionsgruppe:

(27) I gave the old man my umbrella. S P Oi Od

(28) I gave my umbrella to the old man with the big black labrador who lives round the corner. S P O A

2.3. Inversion af gruppekonstituent

Placering af en konstituent i en særlig position for at give den prominens er mindre almindelig på gruppeniveau end på sætningsniveau. Som i mange andre sprog ligger konstituentrækkefølge i grupper forholdsvis fast i engelsk. Af og til inverteres gruppekonstituent dog for at fremhæve den ene af dem.

Inversion af hoved og dependent i *substantivgrupper* blev tidligere illustreret med eksemplet *He had no patience with problems hypothetical*. Ombytningen er her motiveret af princippet om *endefokus*. Den er særlig almindelig hvis substantivets betydning er

meget generel, som i *Her weakness for things Italian is quite ludicrous*. I sådanne tilfælde er det naturligst at fremhæve konstituenten med den mest specifikke betydning.

I *pronomengrupper* er hovedet så let og betydningsmæssigt så generelt at et dependent adjektiv altid placeres efter det (dvs. her er der ikke mulighed for inversion):

(29) I'm looking for something different.

(30) Is there anything interesting on the front page?

Stort set er inversion af hoved og dependent i substantivgrupper optionel. I talesprog kan den fremhævelse af det dependente adjektiv som i skriftsproget signaleres med inversion, tilvejebringes prosodisk: *He had no patience with hypothetical problems*.

I *verbumgrupper* er inversion begrænset til de tilfælde hvor en participiumsform fremrykkes (eksempel (23)). I *præpositionsgrupper* er der obligatorisk eller optionel fremrykning af komplementeringen i WH-spørgsmål:

(31) What did you do that for? obl.

(32) Who(m) did you send the letter to? opt.

I *adjektivgrupper* og *adverbiumgrupper* finder vi ikke inversion i engelsk. Et adjektiv kan foregå af en dependent som i *deliberately insolent*, efterfølges af en dependent som i *afraid of sharks* eller have både foranstående og efterfølgende dependent som i *very eager to please*. Men et adjektiv kan ikke inverteres med en dependent. Det samme gælder for adverbiumgrupper.

3. Diskontinuitet

Lige som fuld inversion har diskontinuitet at gøre med *informationsstruktur*, nærmere betegnet med princippet om *endevægt*. Dette ses illustreret i følgende eksempel:

(33) *The rumour spread that the King had been beheaded.*

Her realiseres subjektet af en substantivgruppe hvis postmodifikation er udsat til positionen efter prædikatoren. Herved overholdes princippet om stigende kompleksitet. Denne diskontinuitet er ikke obligatorisk, men *The rumour that the King had been beheaded spread* bryder princippet og er klart ude af balance.

Lige som inversion opererer diskontinuitet både på sætningsniveau og på gruppeniveau.

3.1. Diskontinuerlige sætninger

Eksempler:

(34) *John, I think, never returned to Ireland.*

(35) *He is believed to be guilty.*

(36) *Alfred appears to be hungry.*

(37) *His explanation was hard to believe.*

(34) kan analyseres på forskellige måder. En mulighed er at analysere den kursiverede del af eksemplet som en diskontinuerlig objektsætning. Hvis vi imidlertid ønsker af afspejle *I think's* parentetiske natur, som den manglende prosodiske prominens peger på, kan vi analysere *I think* som dependent i en gruppe. I så fald realiseres hovedet af en diskontinuerlig sætning. Den eneste måde vi kan undgå at operere med diskontinuitet på er at analysere *I think* som realisationen af et adverbial. Herved tilslører vi imidlertid sætningens beslægtethed med *I think (that) John never returned to Ireland.*

I det tidligere nævnte eksempel *It worries me that the children have not returned yet* (4) så vi at endevægt kan tilvejebringes ved ekstraposition. I (35), (36) og (37) ser vi at dette også kan opnås ved diskontinuitet, dvs. ved at dele subjektsætningen og placere anden del af den i final position. Sådant behandler man TO-infinitivsætninger i passive sætninger med verber som ALLOW, BELIEVE (37), EXPECT og KNOW, i aktive sætninger med verber som APPEAR (36), HAPPEN og SEEM og i sætninger med subjektskomplement realiseret af adjektiver som DIFFICULT, HARD (37) og EASY. Mens ekstraposition af en hel subjektsæt-

ning principielt er optionel, smlg. eksempler som *It would be awkward to go now* og *To go now would be awkward*, er diskontinuitet i eksempler som (35), (36) og (37) obligatorisk. Man kan altså ikke sige fx **Alfred to be hungry appears*.

Mens man kan opnå endevægt og endefokus både med extraposition og med diskontinuitet, opnår man med diskontinuitet samtidig at fremhæve subjektet i den underordnede sætning med initialplacering. Med fx *Alfred appears to be hungry* får *Alfred* mere positionel og prosodisk prominens end med *It appears that Alfred is hungry*.

I eksemplerne (35), (36) og (37) er det ikke selvfølgelig at det er hele TO-infinitivsætningen der fungerer som subjekt og at der faktisk foreligger diskontinuitet. En anden mulighed er at antage at det er substantivet, substantivgruppen eller pronominet før det finitte verbum der alene fungerer som subjekt. Som bekendt taler mange grammatikere om 'subject raising' her. Til støtte herfor kan anføres at en nonfinit sætnings subjekt normalt står i objektiv kasus (som i *I want him to go*) og at dette ikke er tilfældet her (*He is believed to be guilty*). Endvidere er der kongruens ikke mellem TO-sætningen og det finitte verbum, men mellem det initiale element og det finitte verbum. Den konstruktionstype vi finder er ikke **I/me happens to know him well*, men *I happen to know him well*.

Imidlertid er der flere andre argumenter der peger på at det er hele TO-sætningen der fungerer som subjekt. En sætnings subjekt kan således normalt identificeres ved at stille spørgsmålet 'Hvem eller hvad?' umiddelbart efterfulgt af prædikatoren. Hvis vi bruger denne test fx på (35), dvs. spørger 'Who or what is believed?', er svaret tydeligvis ikke *He*, men *He to be guilty* (eller *that he is guilty*).

3.2. Diskontinuerlige grupper

Alle gruppetyper kan realiseres diskontinuerligt:

(38) *Did she ever spend the money I gave her?* vg

(39) *The rumour spread that the King had been beheaded.* ng

(40) *Peter met someone last night who lives in Tasmania.* pro-g

- (41) *What did you do that for?* prep-g
 (42) Sally is *calmer* now than she was yesterday. adj-g
 (43) Mary danced *more beautifully* last night than ever before.
 adv-g

Når der ses bort fra diskontinuerlige verbumgrupper, har diskontinuitet hovedsagelig at gøre med *informationsstruktur*.

Af pladsmæssige grunde vil jeg kun diskutere diskontinuitet i *substantivgrupper* og *pronomengrupper*. I disse gruppetyper adskilles en postmodifikator ofte fra hovedet for at overholde princippet om endevægt, dvs. af hensyn til informationsstruktur. Da postmodificerende *sætninger* typisk er længere end postmodificerende grupper, er det oftest postmodificerende sætninger der adskilles fra deres hoved. De undertyper der er tale om er appositionelle THAT-sætninger (som (39)), relativsætninger (som (40)), -ING participiumsætninger og TO-infinitivsætninger:

- (44) *A figure appeared wearing a toga-like garment which bunched and bundled about his tubby body.*
 (45) *The time has come to evict the squatters.*

Uden diskontinuitet ville princippet om stigende kompleksitet blive krænket mere eller mindre groft i eksemplerne (39), (40), (44) og (45).

Diskontinuitet i forbindelse med postmodificerende grupper kan illustreres med følgende eksempler:

- (46) *The entire crew/Everybody has drowned except the captain of the ship.*
 (47) *I pressed the trigger and a hole appeared the size of a quarter.*

Her er diskontinuitet ikke obligatorisk, men klart naturligst af hensyn til endevægt.

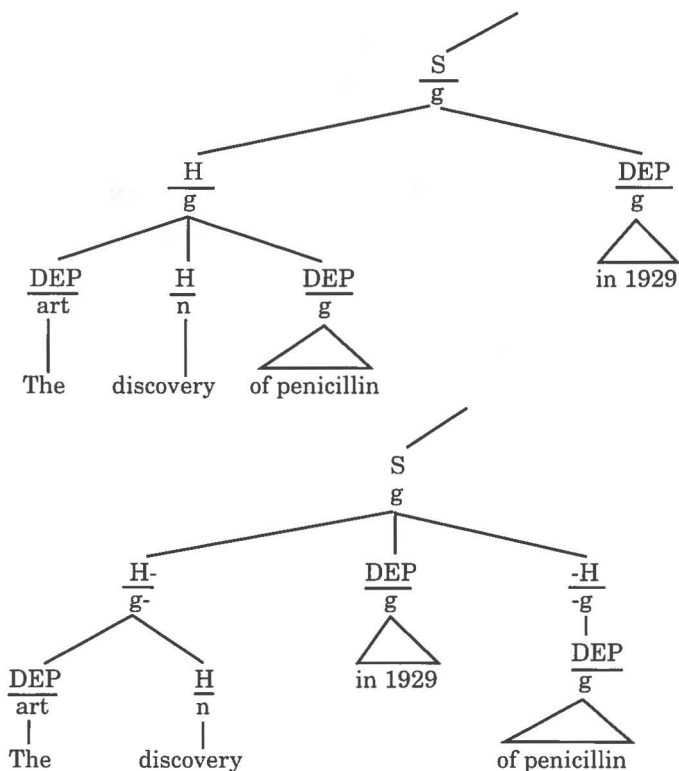
Foruden sætninger og grupper kan også *enkeltord* adskilles fra det substantiv eller pronomene de postmodificerer. Dette finder vi ved emfatiske -SELF former, fx i *Helen told me the sad news herself*, og

ved de kvantificerende indefinitte pronominer ALL, BOTH og EACH, fx i *The students have all understood what you are driving at*. Ved hjælp af diskontinuitet får man her fremhævet pronominet (endevægt).

I substantivgrupper finder man også *intern diskontinuitet*:

(48) *The discovery in 1929 of penicillin has saved millions of lives.*

Her er de to præpositionsgrupper i den substantivgruppe der realiserer subjektet ikke sideordnede. Mens *of penicillin* er dependent i forhold til hovedet *discovery* alene, er *in 1929* dependent i forhold til hovedet *the discovery of penicillin*. I figur 2 anføres to trædiagrammer der viser dette, et uden diskontinuitet og et med:

4. Afslutning

I vores projektbeskrivelse skrev Carl Bache og jeg i indledningskapitlet om 'Relationen til andre værker' at i de nyere engelske grammatikker der er mest benyttede i dag er adskillige områder underbeskrevne. I vores omtale af *A Comprehensive Grammar of the English Language* af Quirk og hans medforfattere (London: Longman 1985) anførte vi at dette især gælder konstituentrækkefølge, et vigtigt problemfelt for stort set alle ikke-engelske brugere af bogen. Og vi antog at forfatterne på grund af deres engelske baggrund finder nogle grammatiske fænomener - herunder ordstilling - så 'naturlige' at de ikke kræver nærmere omtale. Senere i projektbeskrivelsen anførte vi at vi i vores hovedbind ikke ville anlægge en explicit kontrastiv synsvinkel, men fortsatte som følger:

»Dog vil vi gøre meget ud af karakteristiske træk i det engelske sprog, der af udlændinge opfattes som særegne. Vi har erfaring for at sådanne implicit kontrastive værker ofte bliver mere dækkende end grammatikker affattet af indfødte sprogbrugere, der kan have tendens til at tage vigtige detaljer for givet.«

Det er baggrunden for at vi giver en ganske omfattende samlet fremstilling af konstituentrækkefølge i engelsk i et separat kapitel (på 76 sider). Når det er blevet så langt, skyldes det bl.a. at vi heri også redegør for optionelle adverbialers position og rækkefølge, og det er så kompliceret at det kræver meget plads.